

Sapromyza simplicior – en för Sverige ny lövfluga (Diptera: Lauxaniidae)

SVEN HELLQVIST

I familjen lövflugor, Lauxaniidae, ryms flera ganska snarlika arter med i stort sett helgul kropp. Flera av dem tillhör de artrika släktena *Sapromyza* och *Meiosimyza*, men gula arter finns även i flera andra släkten. Här rapporteras fyndet av en gul lövfluga som inte tidigare rapporterats från landet, en art som tycks ha en isolerad förekomst längs Bottenvikens kust.

Sapromyza simplicior Hendel, 1908. VB: Hörnefors: Åheden: Ögerviken, 18.vi.2015, 3♂, 3♀. Leg. S. Hellqvist, coll. S. Hellqvist & MZLU.

Flugan har en vinglängd på ca 5 mm och har helgul mellan- och bakkropp (Fig. 1). Även huvudet är huvudsakligen gult men har en karaktäristisk, avlång, svartbrun fläck mitt på hjässan (Fig. 2). Antennerna är också gula men tredje leden är svart i yttre halvan och även antennborstet är svart. Vidare är den yttersta spetsen av palperna mörk. Likt andra arter i släktet saknar ryggen kraftiga dorsocentralborst framför suturen. Hanens genitalier är påfallande stora och har rundade surstyli med fint naggad kant.

Fyndlokalen ligger vid Åhedåns mynning i Mjölefjärden, öster om Sörmjöle. Öster om åmynningen finns både öppna sandytor och fuktsvackor med bladvass och starr. I kanten av sandytorerna finns lövbuskage av gråal och vide, och det var vid slaghävning på dessa som lövflugorna samlades. Förutom de sex flugor som sparades sågs flera andra individer och *S. simplicior* var kanske den talrikaste flugan i buskagen. Lokalen är entomologiskt intressant och flera andra

sällan funna insektsarter har hittats här. Bland annat finns här en av få förekomster på havsstrand i Västerbottens län av strand-sandjägare *Cicindela maritima* (rödlistad VU) och landets sydligaste kända lokal, tillika landets enda kända havsstrandslokal, för rovkakeln *Mimusesa littoralis* (NT). Bland flugor finns här bland annat den rödlistade styltflugan *Sciapus maritimus* (NT) som i landet i övrigt bara är känd genom äldre fynd från sanddyner i Götaland.

Sapromyza simplicior har inte tidigare rapporterats från Sverige, men i samlingarna i Biologiska museet i Lund finns en individ från Norrbotten registrerad. Jag har inte lyckats få närmare uppgifter om det fyndet. Arten har en vid utbredning i Centraleuropa, norrut till Tyskland, Polen, Lettland och NV Ryssland (Karpa 2008, Merz 2013). Från Norden saknas uppgifter i Fauna Europaea men arten har nyligen rapporterats från Finland (Kahanpää 2013), där tre gamla individer påträffats i museisamlingarna. De finska djuren är från Jakobstad, Hailuoto och Siikajoki; samtliga lokaler ligger i

Figur 1. *Sapromyza simplicior*, hane från sidan. Notera de stora genitalierna och de delvis mörka antennerna. Foto: Mikael Marberg.

Österbottens kustområden. Om de svenska och finska fynden av arten speglar den verkliga utbredningen antyder det en förekomst längs Bottenvikens och Norra Kvarkens kust, med en utbredningslucka till förekomsterna i Centraleuropa och Baltikum. Men med tanke på hur lite som är känt om flugornas utbredningar kan denna utbredningslucka mycket väl visa sig vara en chimär.

Tack

Mikael Marberg fotade flugan och ska ha stort tack för det.

Citerad litteratur

Kahanpää, J. 2013: Muutoksia Suomen kärpästen luetteloon: heimo Lauxaniidae (Diptera). *Sahlbergia* 19: 72-78.

Karpa, A., 2008: Catalogue of Latvian flies (Diptera: Brachycera). *Latvijas Entomologs* 46: 4-43.

Merz, B. 2013: Fauna Europaea: Lauxaniidae. In: Beuk, P. & Pape, T. 2013. Fauna Europaea: Brachycera. Fauna Europaea version 2017.06, <https://fauna-eu.org>.

Författarens adress:

Sven Hellqvist
Älvtået 4, 90360 Umeå
shellq@telia.com

English summary

First Swedish record of *Sapromyza simplicior* (Diptera: Lauxaniidae)

Sapromyza simplicior Hendel is reported from Sweden for the first time. Several specimens were in June 2015 swept from an *Alnus* and *Salix* thicket on a sea shore in the province of Västerbotten, at 63°40'N, 20°3'E. In the Nordic countries *S. simplicior* was previously recorded only from coastal sites at the opposite side of the Bothnian Bay, in Finland. There seems to be a distribution gap between these northern sites and the species' occurrence in the Baltic states and Central Europe.

Figur 2. *Sapromyza simplicior*, hane, huvud och mellankropp uppifrån. Den svartbruna fläcken mitt på pannan är karaktäristisk för arten. Foto: Mikael Marberg.

